

M.p., wtorek, 22 sierpnia 1944 r.

Nr 168

ZBLIŻA SIĘ KONIEC NIEMIECKIEGO PANOWANIA WE FRANCJI

Walki w Paryżu - Patrioci opanowali Tuluzę

Berlin, 21.VIII. Niemiecka agencja informacyjna donosi, że w Paryżu wybuchło powstanie. Rozgłoszonia paryska, która była przez kilka dni nieczynna, nadawała dziś kilkakrotnie odezwę niemieckiego komendanta miasta do ludności, wzywającą do zachowania spokoju. Równocześnie ogłoszony został w mieście stan oblężenia.

Londyn, 21.VIII. Dzisiejszy komunikat kwatery głównej gen. Eisenhowera potwierdza wczorajsze doniesienie niemieckie, że oddziały III armii amerykańskiej przekroczyły Sekwanę i ustanowiły przyczółek na prawym jej brzegu. Przyczółek ten jest stale wzmacniany przez coraz to nowe siły, przepływające się przez rzekę. Natomiast dzisiejszy komunikat niemiecki donosi, że Amerykanie szybko posuwają się naprzód na prawym brzegu rzeki w kierunku jej ujścia, i zdołali już opanować 65 km linii brzegowej. Jednocześnie komunikat niemiecki donosi o ustanowieniu drugiego punktu przeprawy poniżej Mantes. Według tych samych doniesień kolumny amerykańskie, operujące na zachód od Paryża, wkroczyły do Wersalu, zaś na południe od Paryża zdobyte zostały Fontainebleau, i Amerykanie dotarli do Corbeil (30 km od Paryża).

Londyn, 21.VIII. Oddziały niemieckie, otoczone na południe od Falaise, bronią się jeszcze, mimo iż dokonana ubiegłej nocy rozpaczliwa próba przerwania otaczającego pierścienia nie powiodła się. Niemcy są pod huraganowym ogniem artylerii brytyjskiej i kanadyjskiej, i jeden z wyższych oficerów ze sztabu gen. Eisenhowera oświadczył dziś, że prawdopodobnie Sojusznicy znajdą w "worku" więcej trupów niż jeńców. Wczoraj poddało się tam 10 tys. Niemców, co podnosi ogólną liczbę wziętych do niewoli w "worku" do 25 tys. Posuwające się na odcinku Caen-Falaise w kierunku zachodnim wojska brytyjskie, kanadyjskie i polskie, zbliżyły się na odległość 3 km do Lisieux.

Algier, 21.VIII. Ogłoszono oficjalnie, że oddziały maquis zdobyły Tuluzę, szóstą co do wielkości miasto Francji, oraz obsadziły granicę francusko-hiszpańską od Cerebere (nad morzem Śródziemnym) aż do Perthus.

Sensacyjne postępy w południowo-zachodniej Francji

Londyn, 21.VIII. Korespondenci wojenni donoszą, że kolumny amerykańskie, które po zdobyciu Nantes posuwały się dalej na południe, ominęły La Rochelle i zdobyły ważne miasto Angoulême, położone o 250 km na pld.-wschód od Nantes i o 100 km na pñ.-wschód od Bordeaux. Trzy krążowniki sojusznicze bombardowały wczoraj pozycje niemieckie wokół miasta Bayonne, położonego nad zatoką Biskajską o 25 km na północ od granicy hiszpańskiej.

Algier, 21.VIII. Francuska armia krajowa opanowała w rejonie Masywu Centralnego miasta; Aurillac, stolicę depart. Cantal, i Rodez, stolicę depart. Aveyron.

Tulon otoczony -

Ten sam los czeka Marsylię

Rzym, 21.VIII. Wojska sojusznicze, które wczoraj przekroczyły rzekę Durance, maszerują obecnie na historyczne miasto Avignon, położone na głównej drodze komunikacyjnej, biegnącej wzdłuż doliny Rodanu. Tulon jest już zupełnie otoczony przez wojska francuskie, które zbliżają się do miasta z 3 stron, i opanowały wzgórze w odległości 5 km. Garnizon niemiecki w Tulonie stawia nadal zacięty opór. Dwa pancerniki i 6 krążowników sojuszniczych bombardowało fortyfikacje niemieckie w Tulonie. Dalej na zachód przecięta została droga Tulon-Marsylia, i wojska sojusznicze rozpoczęły manewr oskrzydłający to ostatnie miasto, od którego oddalone są o 25 km. Liczba jeńców niemieckich, wziętych na Riwierze, wzrosła do 14 tys.

UMOWY DE GAULLE'A Z ANGLIĄ I AMERYKĄ

Londyn, 21.VIII. W nadchodzącą środę podpisane zostaną w Londynie dwie umowy w sprawie administracji wyzwolonych ziem francuskich. Umowę z W. Brytanią podpisze z ramienia tymczasowego rządu francuskiego komisarz spraw zagranicznych Massigli zaś z ramienia Anglii min. Eden. Umowa francusko-amerykańska podpisana zostanie przez gen. de Gaulle i gen. Eisenhowera.

WALKI WOKÓŁ GRENOBLI

Genewa, 21.VIII. Czterotysięczny garnizon niemiecki w Grenobli otoczony jest przez liczące 17 tys. ludzi oddziały francuskiej armii krajowej.

Gen. Montgomery mówi:
WIDĄC JUŻ KONIEC WOJNY

Londyn, 21.VIII. W rozkazie, wydanym do podległych mu wojsk sojusznicznych, gen. Montgomery oświadczył, że armia niemiecka w północno-zachodniej Francji poniosła decydującą klęskę i że jest to początek końca niemieckiej potęgi wojskowej we Francji. "Dla uciekających wojsk Rommla szykujemy jeszcze wiele niespodzianek" - mówi dalej rozkaz. Jako naczelny dowódca sojusznicznych sił lądowych armii inwazyjnej gen. Eisenhowera, gen. Montgomery udzielił pochwały wojskom amerykańskim, brytyjskim, kanadyjskim i polskim. Rozkaz kończy się słowami: "Mamy jeszcze wiele do zdziałania, ale widać już koniec wojny!"

Londyn, 21.VIII. W dniu wczorajszym polska dywizja pancerna na południe od Falaise wzięła do niewoli około 1000 Niemców.

CHURCHILL NA FRONCIE WŁOSKIM

Rzym, 21.VIII. Premier Churchill dokonał inspekcji oddziałów V armii i wygłosił przemówienie do żołnierzy. Następnie z punktu obserwacyjnego oglądał linię Gotów i odbył naradę z gen. Clarkiem. Poprzedniego dnia premier odwiedził oddziały kanadyjskie VIII armii.

Rzym, 21.VIII. Na północ od rzeki Cesano oddziały polskie w pogoni za uciekającymi ku linii Gotów Niemcami zdobyły 2 miasta i dotarły do rzeki Metauro (60 km na płn.-zachód od Ancony).

Z ostatniej chwili

ALIANCI WKROCZYLI DO TULONU

Rzym, 21.VIII. Wojska francuskie wkroczyły do Tulonu, i znajdują się o 14 km od Marsylii. Amerykanie poczynili dalsze postępy na drodze do Avignonu.

Berlin, 21.VIII. Niemieckie biuro informacyjne donosi, że czołgi amerykańskie weszły na przedmieścia Paryża.

Algier, 21.VIII. Francuska armia krajowa otoczyła miasto Limoges w środkowej Francji. Niemal cały okręg Lionu jest już w rękach francuskich. Amerykanie zdobyli miasto Valensole, w depart. Dolnych Alp, o 80 km na północ od Tulonu.

Rzym, 21.VIII. Sojuszniczne samoloty myśliwskie operują już z baz, położonych na wybrzeżach francuskiej Riwiery.

Cherbourg, 21.VIII. Gen. de Gaulle mianował gen. Koeniga wojennym komendantem Paryża.

ROZMOWY TRZECH MOCARSTW
R O Z P O C Z E T E

Waszyngton, 21.VIII. Dziś rozpoczęła się tu konferencja trzech mocarstw: St. Zjednoczonych, W. Brytanii i Zw. Sowieckiego, w sprawie powojennej organizacji bezpieczeństwa światowego. Szefowie delegacji: brytyjskiej, Aleksander Cadogan, amerykańskiej - Cordell Hull, i sowieckiej - ambasador Gronyko, wygłosili inauguracyjne przemówienia. Przedstawiciele Chin wezmą udział w dalszych obradach.

PRZYKŁAD WARSZAWY

Sztokholm, 21.VIII. W artykule, poświęconym walkom w Warszawie, gazeta "Stockholms Tidningen" pisze: "Gdy wojna zaczęła się, obrona Warszawy była przykładem dla każdego wolnego narodu świata. Warszawa pierwsza przeciwstawiła się agresji niemieckiej i na długo została jedyną. Dziś, gdy wojna kończy się, Warszawa znowu daje przykład wielu miastom europejskim, czekającym na wyzwolenie."

Jerozolima, 21.VIII. Gazeta "Palestine Post" zamieszcza artykuł o Warszawie, w którym m.in. czytamy: "W głowie nie może się ponieść, by Warszawa miała być zrównana z ziemią właśnie w godzinie zwycięstwa, dlatego że jej ludność powstała - acz nieco za wcześnie - wtedy gdy nowocześni Rzymianie, i wielu innych, cynicznie czekali, aż koło fortuny jeszcze raz się obróci, i conajwyżej składali upominki tym, co w danej chwili byli zwycięzcami. Historia musi przynajmniej zapisać, że Polska została rozdarta na części a stolica jej uległa dwukrotnemu zniszczeniu, ponieważ Polacy nie byli zdolni do tej właściwej naszym czasom hańby."

Kto napomnił do powstania?

Sztokholm, 21.VIII. Berlińscy korespondenci prasy szwedzkiej w swych doniesieniach o walkach w Warszawie polemizują z artykułem moskiewskiej "Prawdy", zarzucającej rządowi polskiemu, że dał przedwcześnie rozkaz do rozpoczęcia powstania i stwierdzają, że rozgłoszania moskiewska w audycjach, nadawanych po polsku, stała wzywająca ludność Warszawy do podjęcia akcji zbrojnej.

Powstańcy zdobyli centrale telefoniczną

Londyn, 21.VIII. Komunikat radiostacji "Błyskawica" donosi, że Polska Armia Krajowa opanowała warszawską centralę telefoniczną przy ulicy Zielnej. Ulica Królewska jest jednym wielkim centarzystkiem czołgów niemieckich. Zacięte walki toczą się na Grzybowskiej.

BERLIN I MOSKWA PRYZNAJĄ SIĘ DO SUKCESÓW

Berlin, 21.VIII. Komunikat niemiecki twierdzi, że wojskom niemieckim, atakującym w rejonie Szawli, udało się przerwać linie sowieckie i uzyskać połączenie z otoczoną uprzednio armią niemiecką w krajach bałtyckich.

Moskwa, 21.VIII. Komunikat sowiecki twierdzi, że Rosja nie odparła natarcia niemieckiego pod Szawlami, i donosi o ustanowieniu nowego przyczółka na zachodnim brzegu Wisły w odległości 55 km od Radomia. Na wschód od Warszawy nowe postępy sowieckie.